

• **رویداد** •

• **مرور اخبار هفته** •

افت شاخص بازار کار ایران در آمارهای جهانی

معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اعلام اینکه مطابق آمارهای جهانی، رتبه ایران در زمینه رقابت‌پذیری کاهش یافته است، اظهار داشت: «در زمینه روابط بین کارگر و کارفرما رتبه ایران ۱۲۸ است که نشان می‌دهد نقش قوانین در روابط کار گر و کارفرما کم‌رنگ شده است.»

رحمت الله پورموسی افزود: «رعایت سه‌جانبه‌گرایی در تصمیم‌گیری‌ها و گفت‌وگوهای اجتماعی از حقوق بنیادین نیروی کار است که مورد تأکید سازمان بین‌المللی کار است. متأسفانه در بحث استخدام‌ها و اخراج نیروی کار، وضعیت خوبی نداریم.»

دبیرکل کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور اظهار داشت: «در حال حاضر بیشتر از ۹۳ درصد کل شاغلان در بازار کار ایران قراردادی هستند آن هم از نوع موقت. در حالی که در بسیاری از بازارهای کار، میزان قراردادهای موقت نیروی انسانی بیشتر از ۲۰ درصد نیست.»

پورموسی خاطر نشان کرد: «وضعیت به گونه‌ای است که حتی امروز در مشاغل با ماهیت دائم و مستمر نیز قرارداد موقت با شاغلان منعقد می‌شود. شاید یک دلیل این باشد که نمایندگان کارگران از قدرت چانه‌زنی کافی در امور نیروی کار برخوردار نیستند. امروز حتی نماینده کارگر نیز در برخی بنگاه‌ها امنیت شغلی ندارد و اگر بخواهد پیگیر حق و حقوق نیروی کار باشد، دچار مشکل می‌شود.»

به گفته پورموسی، بر اساس استانداردهای سازمان جهانی کار، قرارداد موقت تنها مربوط به دوره آزمایشی ۳ ماهه است و پس از آن باید تکلیف نیروی کار مشخص شود، در حالی که در ایران کارگرانی داریم که با ۲۰ سال سابقه کار، قرارداد موقت هستند و با آن‌ها ماه‌به‌ماه قرارداد منعقد می‌شود و این‌رول در هیچ جای دنیا مرسوم نیست.

دبیرکل کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور تصریح کرد: «این شرایط هرگز نمی‌تواند منجر به بهرموری نیروی کار و بهبودفضای کسب‌وکار شود و دیگر نیروی کار نمی‌تواند امنیت شغلی داشته باشد. در حال حاضر ما برای ۳۰ روز کار، تنها ۱۰ روز حقوق می‌گیریم و با این وضعیت زیر خط فقر هستیم.»

ضرورت تغییر نگاه به تامین اجتماعی

رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری گفت: «در تدوین برنامه ششم توسعه، دولت باید با همان رویکردی که تاکنون در برابر صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشکری داشته است، مطالبات سازمان تامین اجتماعی را پیگیری کند.» حسن صادقی با اعلام این خبر گفت: «برخی دولت‌ها تا به امروز در قبال صندوق‌های بازنشستگی رویکردهایی دوگانه و حتی چندانده داشته‌اند و همین مسئله باعث شده امروز صندوق‌های بازنشستگی با مشکل مواجه شوند.»

وی ادامه داد: «به‌طور مثال در مورد صندوق تامین اجتماعی شاهد بودیم که دولت‌ها از یک‌سو هرگز حاضر نبوده‌اند بابت کاستن از بدهی‌های معوقه خود گام مثبتی بردارند و از سوی مقابل هواره در تلاش بوده‌اند تا از منابع این سازمان برای انجام تعهداتی که مربوط به امور غیر بیمه‌شدگان این سازمان است استفاده کنند.»

این فعال بازنشستگی با بیان اینکه یک دهه پیش حجم مطالبات پرداخت‌نشده سازمان تامین اجتماعی از دولت‌های وقت بالغ بر ۳ هزار میلیارد تومان بود، ادامه داد: «بی‌توجهی مدیران دولت گذشته باعث شده حجم این معوقات از مرز ۱۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کند.» به عقیده صادقی، تا زمانی که نگاه نهاد دولت به سازمان تامین اجتماعی تغییر نکند نمی‌توان انتظار پرداخته شدن مطالبات این سازمان را داشت. وی افزود: «برنامه ششم توسعه می‌تواند فرصت خوبی برای بازپرداخت بخشی از دیون دولت به سازمان تامین اجتماعی باشد.» وی با بیان اینکه از زمان تأسیس سازمان تامین اجتماعی در سال ۵۴ دولت‌های وقت تنها تا پایان سال ۵۵ به تعهدات خود در برابر این سازمان عمل کردند، گفت: «از آن زمان تا به حال نزدیک به نیم‌قرن می‌گذرد و در طول این سال‌ها هرگز طلب این سازمان از دولت براساس مقررات بودجه پرداخت نشده است.»

فراخوان نخستین جشنواره «رسانه و تامین اجتماعی»

سازمان تامین اجتماعی نخستین جشنواره «رسانه و تامین اجتماعی» را بر گزار می‌کند. این جشنواره در هفت رشته مرتبط با مطبوعات و خبرگزاری‌ها و سه رشته رادیو و تلویزیونی با محوریت موضوعات حوزه کلان رفاه، بیمه‌ها و تامین اجتماعی در نیمه دوم امسال برگزار خواهد شد. علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را حداکثر تا ۱۵ آذرماه به دبیر خانه جشنواره به نشانی تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)، خیابان دوازدهم، پلاک ۲۲، موسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه، ارسال کنند و با جهت کسب اطلاعات بیشتر به پایگاه رسمی جشنواره به نشانی www.tamin.ir مراجعه کنند و یا با شماره تلفن ۰۲۱-۸۸۵۱۷۰۸۷ تا ۸۸۵۱۷۰۸۸ به دبیر خانه تماس حاصل فرمایند.

دیپلومک

پرسای درایدها واندیشه‌ها

مدیر کل دفتر بیمه‌های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی معتقد است از جمله شروط اساسی موفقیت لایه بندی مشارکتی در نظام لایه بندی بیمه‌های اجتماعی، اصلاح و تقویت رسیدگی به لایه مساعدتی (حمایتی) است.

اسماعیل گرجی‌پور از نظام چندلایه بیمه‌های اجتماعی می‌گوید

چسبندگی حمایت‌های اجتماعی

• **حسین بلوچی** •

• **روزنامه‌نگار** •

امروزه کمتر کارشناسی است که ضرورت وجودی نظام جامع و کارآمد تأمین اجتماعی در کشور و تأثیر آن در امنیت اجتماعی و اقتصادی آحاد جامعه را درک نکرده باشد. نظام جامع تأمین اجتماعی مشتمل بر قلمروهای بیمه‌اجتماعی، حمایتی و امدادی که سابقه آن به طور مشخص به سال ۱۲۸۳ می‌رسد، در صدد رفع دغدغه‌های مرتبط با رفاه اجتماعی افراد است که در صورت نبود، پیامدهای نامطلوبی بر کرده کشور و سرمایه‌های اجتماعی آن وارد می‌شود. اما تجربه سالیان دراز نشان می‌دهد که نظام فعلی، پاسخگوی نیاز همه اقشار جامعه نیست. همپوشانی‌ها و محرومیت‌های زیادی که در ارائه خدمات اجتماعی وجود دارد، مبین این مطلب است که این نظام نیازمند بازنگری جدی است. بر همین اساس، پیاده‌سازی نظام چندلایه بیمه‌های اجتماعی از سوی کارشناسان پیشنهاد شده است. خدمات ارائه شده در نظام چندلایه، در سطوح حمایتی، بیمه‌ای پایه و بیمه‌ای تکمیلی خواهد بود و بر این اساس ممکن است الگوهای متفاوتی پیشنهاد شود. اسماعیل گرجی‌پور، مدیرکل دفتر بیمه‌های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفتگو با «آتیه‌نو» به مجموعه اقداماتی که در کمسیون بیمه‌های اجتماعی صورت گرفته اشاره می‌کند و اعتقاد دارد اصلاحاتی باید در زمینه تقویت لایه حمایتی صورت بگیرد تا لایه بعدی که همان لایه مشارکتی است، در خطر قرار نگیرد. به نظر گرجی‌پور مشخص‌ترین مسئله در این حوزه کمبود منابع است که باید با انجام اصلاحاتی در نحوه پوشش و تخصیص اعتبار، این لایه را از خوت موجود نجات دهد که خود عاملی برای دمیمن روح تازه به کالبد نظام بیمه‌های اجتماعی کشور است. بخش اول این گفت‌وگو که به بررسی نظام رفاهی کشور و علل پیشنهاد نظام چند لایه اجتماعی اختصاص دارد، در ادامه می‌آید. در بخش دوم که در شماره‌های آتی منتشر خواهد شد، لایه اول نظام چند لایه که لایه حمایتی نامیده می‌شود، به صورت جداگانه مورد بررسی قرار گرفته است زیرا لایه حمایتی را می‌توان، شالوده نظام چندلایه دانست.

■ **در تمام کشورهای دنیا، الگوهای رفاهی خاصی دنبال می‌شود و هر دولت با نظام سیاسی، با درک اهمیت و ضرورت وجود نظام‌های تامین اجتماعی، الگوی خاصی را اعمال می‌کند که در عین بومی بودن، واجد مولفه‌های تقریبا مشابهی در دیگر نظام‌های تامین اجتماعی است. به عبارت دیگر ممکن است بتوان اهداف همه این نظام‌ها را در چند مورد خلاصه کرد. به نظر شما این نظام‌ها چه اهدافی را دنبال می‌کنند؟**

به‌طور کلی آنچه نظام‌های رفاهی در اکثر نقاط دنیا در پی دستیابی به آن هستند و برنامه‌ریزی‌های خود را بر تحقق این اهداف قرار داده‌اند، شامل سه هدف اساسی می‌شود. همه این نظام‌های رفاهی در مرتبه نخست به مسئله افزایش نرخ اشتغال توجه دارند که اگر به‌خوبی محقق شود، می‌تواند زمینه دستیابی به دیگر اهداف باشد. در مرتبه دوم آنچه دنبال می‌شود عبارت است از اعمال سیاست‌ها

و برنامه‌هایی مدون برای کاهش نابرابری درآمدی در میان افراد جامعه. همان‌طور که می‌دانید یکی از شروط اصلی کاهش نابرابری در سطح جامعه، داشتن سطح مناسبی از اشتغال برای اکثریت افراد جامعه است که خودبه‌خود نابرابری‌ها را هم کاهش می‌دهد و در این صورت، هدف دوم هم محقق می‌شود. به عبارت دیگر جلوگیری از بروز شکاف طبقاتی میان افراد جامعه از جمله اهداف اساسی هر نظام رفاهی در دنیاست. انضباط مالی و یا به عبارتی دیگر هموار کردن مصرف در طول چرخه زندگی هم هدفی دیگر است که نظام‌های رفاهی در راستای دو هدف آن را دنبال می‌کنند که فرآیندی بلندمدت است. نکته اساسی که در این زمینه وجود دارد این است که دستیابی به هر سه هدف رفاهی فوق به‌طور همزمان امکان‌پذیر نیست و هر کدام بنا به موقعیت‌ها و بازه‌های زمانی مختلف و با عایت‌به برنامه‌ها و سیاست‌های دولت‌ها عینیت می‌یابند. در عین حال این مسئله نیز وجود دارد که در زمینه این سه هدف ممکن است هدف‌های دیگری هم بتوان ذکر کرد که بسته به نوع نظام رفاهی در درون همین سه هدف جای می‌گیرند.

■ **سابقه اجرای برنامه‌های رفاهی و تامین اجتماعی در کشور ما به دهه ۵۰ و حتی به عقب‌تر از آن برمی‌گردد. در حال حاضر شکل کلی نظام اجتماعی ایران چگونه است و آنچه دولت و برنامه‌های مختلف توسعه در حال تعیین مدل و پیاده‌سازی آن هستند شامل چه لایه‌هایی است؟**

با توجه به تکلیف قانونی ماده ۲۷ برنامه پنجم توسعه، شمای کلی نظام تأمین اجتماعی چندلایه در سه لایه اصلی مشخص و پیشنهاد شده است. لایه اول همان لایه مساعدت اجتماعی است که به دو سطح حمایتی کامل و حمایتی نسبی تقسیم می‌شود. بیمه‌های اجتماعی پایه در لایه دوم قرار دارند که دارای سطح‌پندی چندگانه‌ای هستند و شامل بیمه‌های اجتماعی اجباری، بیمه‌های اجتماعی فراگیر (ملی)، بیمه‌های سلامت اجباری و بیمه‌های سلامت همگانی است. البته با توجه به وضعیت صندوق‌های بازنشستگی کشور، اصلاحات مدنظر بیمه‌های اجباری اجتماعی در قالب نظام نوین بازنشستگی به صورت جداگانه در حال برنامه‌ریزی و پیگیری است. لایه سوم هم لایه بیمه‌های تکمیلی است که بیمه‌های خصوصی، بیمه‌های تجاری و حساب‌های انفرادی در آن جای می‌گیرند. به عبارت دیگر شمای کلی نظام تأمین اجتماعی چندلایه به صورت هرم و شامل سه لایه مختلف است که هر کدام زیرشاخه‌هایی دارند و این زیرشاخه‌ها هم از ویژگی‌ها و مولفه‌های

زیربنای دید

باید توجه داشته باشیم که آنچه به‌عنوان لایه مساعدت اجتماعی شناخته می‌شود، نمایانگر در ست یا نادرست بودن مسیر نظام تأمین اجتماعی ما خواهد بود. به دیگر زبان، اگر لایه اول به‌خوبی مدیریت نشود، لایه‌های بالاتر هم نمی‌توانند به اهدافی که برای آن‌ها متصور شده‌ایم دست یابند. این نکته را هم باید اضافه کرد که نظام مساعدت اجتماعی با حدود ۳۰ نهاد عمومی و مدیریت قریب به ۱۰۰ برنامه و پیمان‌های مختلف می‌شود. بهزیستی به‌عنوان یکی از سازمان‌های تخصصی در حوزه مساعدت اجتماعی ۵۲ نوع برنامه حمایتی دارد. ضرورت لایه حمایتی به این دلیل است که در نبود لایه حمایتی قوی و عمیق، انتظارات حمایتی جامعه به سمت لایه بیمه‌های اجتماعی هدایت می‌شود و هزینه‌های ناخواسته آن را باید بیمه‌شدگان بپردازند.

خاصی برخوردارند. در هفته‌های گذشته لایه مساعدت اجتماعی مدل پیشنهادی نظام لایه‌بندی اجتماعی به تصویب کمسیون اجتماعی دولت رسیده است. با همکاری کمسیون اجتماعی دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط و به‌خصوص سازمان تأمین اجتماعی، مشغول انجام مطالعاتی در رابطه با لایه‌های دیگر شامل بیمه‌های اجتماعی پایه، سلامت و لایه‌های بالاتر هستیم که قطعا پس از بررسی‌ها و توافق متصدیان و به‌خصوص سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به دلیل اهمیتیه که از نظر مباحث مالی دارد، به تصویب خواهد رسید.

■ **به نظر می‌رسد مقدمه ورود به نظام بیمه‌های اجتماعی در ایران و سنختش کار کردها و از همه مهم‌تر میزان موفقیت آن، از رهگذر لایه اول یا همان لایه مساعدت اجتماعی صورت می‌گیرد.**

باید توجه داشته باشیم که آنچه به‌عنوان لایه مساعدت اجتماعی شناخته می‌شود، نمایانگر در ست یا نادرست بودن مسیر نظام تأمین اجتماعی ما خواهد بود. به دیگر زبان، اگر لایه اول به‌خوبی مدیریت نشود، لایه‌های بالاتر هم نمی‌توانند به اهدافی که برای آن‌ها متصور شده‌ایم دست یابند. این اهمیت از این رو است که در ارزیابی نهایی این لایه، بیمه‌های اجتماعی پایه تعیین‌کننده است. با این حال لایه مساعدت‌های اجتماعی در کشور ما با مسائل و مشکلاتی دست‌وپنجه نرم می‌کند که تأثیرات اجتناب‌ناپذیری بر لایه‌های بالاتر می‌گذارد. بنابراین باید تا حد امکان رسیدگی به آنچه در این لایه اتفاق می‌افتد را به‌خوبی رصد و مدیریت کنیم. این اهمیت از آن رو است که هر گونه اشتباه محاسباتی در این لایه منجر به تحمیل هزینه‌های گاه کم‌رکش به لایه‌های بعدی خواهد شد. بنابراین ضروری است که حساسیت‌های بیشتری در مورد این لایه داشته باشیم.

■ **اهمیت این لایه بر کسی پوشیده نیست. به نظر می‌رسد تلاش‌هایی که به وسیله سازمان‌ها و نهادهای متولی در خصوص این لایه انجام می‌شود، آنچنان که باید و شاید نتوانسته از رشد تعداد افراد تحت پوشش این لایه جلوگیری به عمل آورد و از سویی هم این مسئله تهدیدی برای لایه‌های بالاتر و به‌خصوص لایه بیمه‌های اجتماعی است. به نظر شما عمده‌ترین مشکلاتی که در این حوزه وجود دارد، شامل چه مواردی است؟**

مسائل حوزه لایه مساعدتی عبارت‌اند از ناتوانی در پوشش دادن

یکشنبه ● ۱۹ مهر ۱۳۹۴ ● شماره بیست و پنج

A T I V E H N O

کل خانوارهای نیازمند به دلیل کافی نبودن اعتبارهای حمایتی، مناسب نبودن سازوکارهای شناسایی و پذیرش نیازمندان و در برخی موارد عدم سازگاری آن با کرامت انسانی، نبود پایگاه اطلاعاتی متمرکز برای شناسایی و پوشش و رصد وضعیت جامعه هدف، کافی نبودن میزان پرداخت‌های معیشتی در بخش حمایتی در مقایسه با هزینه‌های زندگی، کافی نبودن خدمات نظام حمایتی در مقایسه با نیازهای معلولان و آسیب‌دیدگان اجتماعی، ضعف رویکرد پیشگیری به‌ویژه در مورد مقابله با فقر و محرومیت و آسیب‌های اجتماعی، همپوشانی در پوشش، نبود تعریف مشترک از فقر، ساختارهای حکمرانی نامناسب، نظام‌های ارزیابی ضعیف، عدم نظارت مناسب دولت بر هزینه کرد منابع اصلی بودجه، این نکته را هم باید اضافه کرد که نظام مساعدت اجتماعی با حدود ۳۰ نهاد عمومی و مدیریت قریب به ۱۰۰ برنامه و بنیاد خبریه سازماندهی می‌شود. بهزیستی به‌عنوان یکی از سازمان‌های تخصصی در حوزه مساعدت اجتماعی ۵۲ نوع برنامه حمایتی دارد. ضرورت لایه حمایتی به این دلیل است که در نبود لایه حمایتی قوی و عمیق، انتظارات حمایتی جامعه به سمت لایه بیمه‌های اجتماعی هدایت می‌شود و هزینه‌های ناخواسته آن را باید بیمه‌شدگان بپردازند.

■ **لایه اول چه افرادی را تحت پوشش قرار می‌دهد و نحوه حمایت‌های مساعدتی چگونه است؟**

در جلسات کمسیون اجتماعی دولت همواره تأکید کرده‌ایم که باید جمعیت هدف تحت پوشش لایه مساعدت اجتماعی را مشخص کنیم، دو سند در دوره دولت‌های هفتم و هشتم به تصویب هیئت‌وزیران رسیده بود که یکی از آن‌ها سند کاهش فقر و آیین‌نامه چتر ایمنی رفاه بود. در ماده ۳ آیین‌نامه چتر ایمنی رفاه، طبقه‌بندی از گروه‌هایی که نیازمند حمایت نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی هستند، مورد توجه قرار گرفته بود. گروه اول شامل تمامی جمعیت زیر خط فقر شدید بود. گروه دوم هم جمعیت مابین خط فقر شدید و خط فقر مطلق بود با اولویت ارائه خدمات به کودکان بی سرپرست، زنان سرپرست خانوار و خودسرپرست، سالمندان، معلولان و دیگران (شامل بیکاران، معتادان، بیماران مزمن جسمی و روانی و...)، تعیین ضوابط تشخیص ضوابط گروه‌های هدف از نظر آسیب‌پذیری با تعیین اولویت ارائه خدمات بر عهده وزارت رفاه بوده است. در لایه اول یا همان لایه مساعدت اجتماعی دو سطح اصلی خدمات حمایتی وجود دارد که شامل سطح حمایتی کامل برای افراد غیرقابل توانمندسازی شامل معلولان ذهنی و جسمی و معلولانی است که دولت باید تا ابد از آن‌ها حمایت و حداقل‌های هزینه معیشت، درمان و توان‌بخشی را به آن‌ها پرداخت کند. سطح دوم سطح حمایتی نسبی برای افراد قابل توانمندسازی است مانند زنان سرپرست خانوار و یا کودکان بی سرپرست. این افراد قابلیت توانمند شدن و خروج از این لایه را دارند. بنابراین با برنامه‌های توانمندسازی که به صورت حمایت کف است و سقفی برای آن در نظر گرفته‌اند، حمایت‌ها ابندی نخواهد بود و از افراد تا زمانی حمایت می‌شود که بتوانند از لایه مذکور خارج شوند. اما مشکلی که در این حوزه وجود دارد این است که متأسفانه این افراد به صورتی کاملاً چندسند به حمایت‌ها وابسته شده‌اند و تمایلی به خروج از این لایه ندارند.

■ **شاید یکی از دلایل دخیل در این مسئله به نوع حمایت‌ها برمی‌گردد که بیشتر ناظر بر پرداخت است و توانمندسازی به مفهومی که بتوانند از لایه حمایتی خارج شوند، چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد. این حمایت‌ها چگونه است؟**

در کمسیون اجتماعی دولت اقدامات و برنامه‌های حمایتی برای تأمین حداقل‌های مورد نیاز در دو شاخص نوع حمایت‌ها و معیارها دسته‌بندی شده که البته با نگاه به تجربیات سازمان‌های بین‌المللی بوده است. حدود ۱۰۰ خدمت توسط نهادهای مختلف در حوزه حمایت اجتماعی ارائه می‌شود که در ۶ نوع خدمت یا حمایت دسته‌بندی شده‌اند و عبارت‌اند از مستمری معیشتی و امنیت تغذیه، خدمات حمایتی سلامت شامل بهداشت و درمان پایه (مراقبت‌های پزشکی) و کمک‌هزینه اقلام توان‌بخشی، مراقبت‌های ویژه شامل حمایت و نگهداری از خانواده‌های نیازمند، معلولان و کودکان بی سرپرست، توانمندسازی (ارزاقی ظرفیت و دارایی)، پیشگیری و مدیریت مخاطرات و بیکاری. لذا برای هر کدام از این موارد، الزاماتی در نظر گرفتیم که استاندارد هستند و پاسخگویی به آن‌ها ضروری است. به‌طور مثال در زمینه حمایت از حداقل‌های معیشتی و تغذیه، باید برای کسانی که به دلیل فقر شدید و محدودیت‌های جسمی، ذهنی و حرکتی قادر به کسب درآمد کافی نیستند، تأمین درآمد اولیه در نظر گرفته شود. جامعه هدف این تأمین درآمد‌ها شامل افراد زیر خط فقر شدید، زیر خط فقر مطلق و جمعیت واجد شرایط زیر پوشش خدمات مستمری نهادهای حمایتی است. افراد زیر پوشش خدمات مستمری نهادهای حمایتی مثل کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی در قالب هزینه‌های کمک موردی و کمک معیشتی (مستمری) حمایت‌های لازم را از این نهادها دریافت می‌کنند که البته کامل نیست. با معیار قرار دادن حداقل دستمزد به‌عنوان خط فقر، حدود ۲ میلیون خوار تحت پوشش نهادهای حمایتی قرار دارند و حدود یک میلیون خانوار هم در نوبت هستند. یعنی عملاً ۳ میلیون خانوار شناسایی شده‌اند. نهایتاً به این جمع‌بندی رسیدیم که همان جمعیت واجد شرایط نهادهای حمایتی را که شناسایی شده‌اند در اولویت برنامه لایه مساعدت قرار دهیم.